

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/586/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714212093
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3714212093.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členov JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa Z. K. B., s. r. o. so sídlom v A., W. č. 5, IČO XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou C. K., s.r.o. so sídlom W. 5, A. proti odporcovi W. K., štátnemu občanovi B. republiky, t.č. na neznámom mieste, zastúpeného opatrovníkom P. H., tajomníčkou Okresného súdu Trenčín, o zaplatenie 19 720,54 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 21. apríla 2015 č. k. 7C/8/2015-76 jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd rozsudkom zo dňa 21. apríla 2015 č. k. 7C/8/2015-76 uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 17305,78 eur, úrok z omeškania vo výške 87,80 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 17305,78 eur od 4.11.2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a trovy konania 2285,50 eur do 3 dní od jeho právoplatnosti na účet advokáta navrhovateľa C. K., s.r.o. A., W. 5. Vo zvyšku súd návrh zamietol. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť sumu 19 720,54 eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 19 720,54 eur od 04.11.2012 do zaplatenia a úrokom z omeškania vyčísleným na sumu 386,46 eur na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.01.2009. Aktívna legitímácia navrhovateľa vyplýva zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE zo dňa 27.09.2012 uzavretej medzi spoločnosťou B., IČO: XX XXX XXX ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom, predmetom ktorej bolo aj postúpenie pohľadávky postupcu voči odporcovi. Závazkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom ako dlžníkom v súvislosti s čerpaním a splácaním úveru na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 13.03.2003 predstavuje zmluvu o úvere, uzavretú účastníkmi v zmysle § 497 a nasl. Obch. zák. Predmetnou zmluvou vznikol medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení s § 2 písm. b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, nakoľko podľa § 52 a nasl. Obč. zák. je táto zmluva spotrebiteľskou zmluvou. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky náležitosti v zmysle § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluvou sa navrhovateľ v rámci predmetu svojej činnosti zaviazal poskytnúť odporcovi ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a odporca sa tieto zaviazal splácať v pravidelných splátkach. Pritom je irelevantné, podľa akého právneho predpisu bola zmluva uzavretá, resp. či si účastníci zvolili režim Obchodného zákonníka. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa na daný právny vzťah použije prednostne to ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré je pre spotrebiteľa výhodnejšie oproti

úprave v inom právnom predpise a v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka neplatnými sú také dojednania v spotrebiteľských zmluvách, ktoré obchádzajú ustanovenia zákona o spotrebiteľských zmluvách výhodnejšie pre spotrebiteľa. Vzhľadom na skutočnosť, že súd podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku vo vzťahu špeciality, prihliada na premlčanie z úradnej povinnosti, zaoberal sa otázkou vymáhateľnosti uplatneného nároku. Keďže navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku navrhovateľa, a teda prihliadnuť na premlčanie ex offo bez toho, aby sa odporcovia premlčania dovolávali v zmysle Občianskeho zákonníka. V danom prípade, keď súd uzavrel, že zmluva uzatvorená medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou a právny vzťah medzi účastníkmi je vzťahom občiansko-právnym, pristúpil k skúmaniu plynutia premlčacej doby v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. je stanovená trojročná premlčacia lehota, ktorá plynie odo dňa, keď sa mohlo právo uplatniť na súde. Navrhovateľ si v konaní uplatňuje splátky splatné od 20.12.2010 do 20.01.2019 v počte 98 a v celkovej výške 19 720,54 eur, pričom splátky splatné od 20.11.2012 do 20.01.2019 sa stali splatnými dňa 03.11.2012, kedy navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ mohol svoje právo na zaplatenie splatných splátok uplatniť dňa nasledujúceho po ich splatnosti, od ktorého dátumu začala plynúť premlčacia lehota. Vzhľadom na skutočnosť, že právo na zaplatenie pohľadávky voči odporcovi bolo navrhovateľom uplatnené až dňa 27.11.2014 v prípade splátok splatných od 20.12.2010 do 20.11.2011 podaním návrhu na začatie konania na tunajšom súde, nedošlo v čase jej plynutia k spočívaniu a ich premlčacia lehota s poukazom na § 101 ods. 1 Obč. zák. premlčacia lehota uplynula (obdobie od 20.12.2013 do 20.11.2014). Súd z dôvodu premlčania práva navrhovateľa na zaplatenie pohľadávky voči odporcovi podaný návrh v časti uplatnených splátok splatných od 20.12.2010 do 20.11.2011 po 201,23 eur, t.j. v sume 2414,76 eur zamietol. V ostatnej časti uplatneného nároku mal súd za preukázané, že tieto splátky splatné od 20.12.2011 do 20.01.2019 v celkovej sume 17 305,78 Eur odporca neuhradil, odporca svoje zmluvné povinnosti neplnil a navrhovateľovi tak vznikol nárok na zaplatenie tejto dlžnej sumy. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že pohľadávka uplatnená navrhovateľom v sume istiny 17 305,78 eur je čo do základu i čo do výšky dôvodná a návrhu navrhovateľa v tejto časti vyhovel. Súd tiež rozhodol o navrhovateľom uplatnenom príslušenstve pohľadávky a uplatnený úrok z omeškania posúdil podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Vzhľadom na uvedené súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo splátok splatných od 21.12.2011 do 21.10.2012 vo výške 87,80 eur a vo výške 8,75 % ročne zo sumy 17 305,78 eur od 04.11.2012 do zaplatenia. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a jeho návrhu vyhovieť resp. rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Navrhovateľ poukazuje na skutočnosť, že súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o úverovú zmluvu a teda absolútny obchodno-závazkový vzťah.

V tomto smere poukazuje na viaceré rozhodnutia súdov, a to rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7MCdo 9/2014 zo dňa 24.03.2015 a 2MCdo 3/2011 zo dňa 28.04.2011, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co 132/2013 zo dňa 21.11.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.10.2013, sp. zn. 15Co/28/2013, ako aj ďalšie rozhodnutia krajských súdov, z ktorých vyplýva, že na danú vec je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporca nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. O odvolaní navrhovateľa rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p., pretože pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať.

Predmetom posudzovania odvolacieho súdu v prejednávanej veci vzhľadom na obsah odvolania navrhovateľa bolo, či je správne na námietku premlčania aplikovať ustanovenia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka vzhľadom na rôzne upravenú dĺžku premlčania.

Odvolací súd považuje na tomto mieste za potrebné uviesť, že okresný súd sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľ prezentoval už počas konania pred okresným súdom.

Okresný súd postupoval správne, keď na danú vec aplikoval ust. § 101 a 103 Občianskeho zákonníka o premlčaní. Aj keď má úverová zmluva charakter absolútneho obchodu, na otázku premlčania je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 19. júna 2013 č.k. I. ÚS 402/2013-10, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa. S Obchodným zákonníkom je totiž spojená dlhšia premlčacia doba štvorročná (ktorá má práve pre stranu v postavení dlžníka aj spotrebiteľa rozhodujúci význam, keďže jemu vzniká dlh -povinnosť na majetkové plnenie, ktoré je predmetom premlčania), v porovnaní s kratšou trojročnou premlčacou dobou v Občianskom zákonníku (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.01.2011 sp.zn. 5M Cdo 20/2009.).

Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne *expressis verbis* vyriešila výkladové rozdiely, na ktoré sa odvoláva navrhovateľ (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka) tak, že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z dôvodovej správy k zákonu vyplýva, že cieľom jej prijatia je odstrániť výkladové problémy v otázke použitia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka na spotrebiteľské vzťahy, s nimi súvisiace vzťahy a osobitne vzťahy tzv. akcesorického charakteru. Výslovne sa ustanovuje, že na všetky právne vzťahy vzniknuté na základe spotrebiteľskej zmluvy sa vždy použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z tohto dôvodu sa bude vždy preferovať priorita Občianskeho zákonníka, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší a to na celý režim právneho vzťahu, aj keby sa na právny režim mohla použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie zachytáva prevažujúcu výkladovú prax a jeho cieľom je iba výslovne stanoviť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky. Preto okresný súd správne aplikoval ustanovenie § 101 a 103 Občianskeho zákonníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3MCdo/12/2014 zo dňa 21.04.2015 rozhodol, že „V preskúmanom prípade je aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčacie právo malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného, a nie Občianskeho zákonníka - zrejme, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ §5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 tretiu vetu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2014 a ust. § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka dňa 01.04.2015 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.“ Totožný právny názor bol prezentovaný v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.04.2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014.

Navrhovateľom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Súd prvého stupňa rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si nárok na

náhradu trov odvolacieho konania návrhom neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a zo spisu mu ani žiadne trovy nevyplynuli.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .